

Královská milostná píseň

Texty na tento týden

Píseň písní, Gn 2,7; 1K 7,3–5; J 17,3; 1J 1,9; Ř 1,24–27; Ga 5,24

Základní verš

„Polož si mě na srdce jako pečeť, jako pečeť na své rámě. Vždyť silná jako smrt je láska, neúprosná jako hrob žárlivost lásky. Žár její – žár ohně, plamen Hospodinův.“ (Pís 8,6)

Jedním z nejdůležitějších období života je manželství. Samozřejmě že ne každý do manželství vstoupí, ale pokud ano, manželství mu přinese nejen výjimečné požehnání, ale také mimořádně výzvy. Mezi požehnání patří i nádherný dar sexuality. Pokud se tento dar realizuje v souladu s Božím záměrem, je opravdu mocným vyjádřením lásky.

V protikladu k rozšířenému názoru se Bible v žádném případě nestaví proti sexualitě. Je proti zneužívání tohoto krásného daru, který jsme od Stvořitele dostali.

Píseň písní (Píseň Šalomounova, doslova Nejkrásnější z písní Šalomounových), jedna z nejkratších a pravděpodobně i nejméně čtených biblických knih, popisuje vztah mezi mladou nevěstou Šulamítkou a jejím milovaným, o kterém se věří, že jde o samotného krále Šalomouna. Píseň odkrývá tajemství lidské intimity a rozkoš manželské lásky. A přestože Píseň písní se často vykládá alegoricky jako symbol vztahu Boha a Božího lidu nebo Krista a jeho církve, v první řadě jde o poetické dílo o lásce, která se odehrává v upřímném a čistém vztahu mezi mužem a ženou.

Tento týden se budeme věnovat pozitivnímu a inspirativnímu pohledu na manželství, který nám nabízí Starý zákon.

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

NEDĚLITELNÝ ŽIVOT

²Jak jsou milé tvé příbytky, Hospodine zástupů! ³Má duše zmirá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu! (Ž 84,2,3)

Osobní studium

Uvažuj o následujících textech. Jak bys na jejich základě charakterizoval biblický pohled na tělo člověka?

Gn 2,7

Ž 63,2

Ž 84,3

1K 6,19.20

1Te 5,23

Některá náboženství věří v takzvaný dualismus. Jde o takový pohled na člověka, které vnímá lidské tělo jako něco, co komplikuje jeho duchovní či duševní život. Tělo je pokládáno za špatné, zatímco „duch“ (či „duše“) je vnímán jako něco dobrého. V Písmu je však lidské tělo – včetně jeho pohlavních znaků – vnímáno jako nedílná součást celé lidské bytosti. Život je „tělo“ a „dech života“ (Gn 2,7). Žalmista celým svým já – tělem i duší – uctívá Hospodina (Ž 63,2 a 84,3). Celá bytost člověka má být posvěcená, oddělená pro svatý záměr, který má Bůh s člověkem.

Pozitivní pohled na tělo člověka v kontextu tělesného vztahu odráží i Píseň písní.

Co a jakým způsobem vyzdvihují následující texty?

Pís 1,2.13

Pís 2,6

Pís 5,10–16

Pís 7,1–9

Ve všech těchto biblických textech je vyjádřen obdiv ke kráse lidského těla. Tělesné aspekty manželské lásky nevyvolávají žádné rozpaky. Otevřeně se zde vyjadřuje celá škála milostných pocitů.

V mnoha kulturách existuje v souvislosti se sexualitou poměrně silné tabu. Pro manželské páry je pak často velmi obtížné komunikovat otevřeně a bez zábrán o svém intimním životě. Podobně ani děti nemají adekvátní příležitost naučit se to důležité o sexualitě v prostředí křesťanského domova (křesťanské rodiny), kde by se mohl Boží pohled skloubit s odpovídajícími informacemi. Biblické texty jsou v otázce sexuality velmi otevřené a vedou své čtenáře k tomu, aby v souvislosti s tímto tématem necítili nějaké zbytečné a přehnané zábrany. Jde přece o úžasný dar pocházející od Stvořitele. Tento dar je velmi důležitou součástí života, kterou bychom měli vnímat s respektem a důstojností.

Aplikace

Jak důvěrný vztah mezi partnery odráží (svým způsobem) důvěrný vztah, který můžeme mít s Bohem? Jaké souvislosti lze spatřit mezi partnerským vztahem a vztahem mezi Bohem a člověkem (například společně strávený čas, odevzdání se a podobně)?

VYJÁDŘENÍ LÁSKY V PÍSNÍ PÍSNÍ

Jak jsi krásná, přítelkyně moje, jak jsi krásná, oči tvé jsou holubice pod závojem, vlasy tvé jsou jako stáda koz, které se hrnou z hory Gileádu. (Pís 4,1)

Osobní studium

Přečti si následující texty a uvažuj o různých aspektech lásky, které jsou v nich představeny.

Pís 1,2.13

Pís 2,10–13.16

Pís 3,11

Pís 4,1–7

Pís 5,16

Pís 7,1–9

Pís 8,6.7

Píseň písní ukazuje, jak spolu přátelé tráví čas, jak otevřeně komunikují, projevují o sebe zájem a vzájemně se o sebe starají. V dalších textech popisuje, jak se ze dvou přátel stávají manželé. Manželka říká: „Pátrá jeho úst je přesladké, on sám je přezřadoucí skvost. Takový je milý můj, takový je můj přítel, jeruzalémské dcery.“ (Pís 5,16) Slovo

přítel vyjadřuje společenství a přátelství bez nutného nádechu sexuálního vztahu. Každý manžel může být šťastný, pokud je mu manželka i milou přítelkyní.

V celé Písní se objevují důvěrná vyznání a láskou naplněné projevy, které vyjadřují silnou náklonnost. Text je naplněn vyjádřeními, která svědčí o vzájemném tělesném a citovém potěšení, které si partneři navzájem přinášejí. Přirozené důvěrnosti romantické lásky jsou darem Stvořitele. Pomáhají partnerům vytvořit si v manželství silné pouto. Když oba dovolí, aby v jejich srdcích konala své dílo Boží láska, jejich lidská láska je „zušlechtěná a očištěná, povznesená a zdokonalená“ (AH 99).

Verše Písně písní vyjadřují ty nejvznešenější myšlenky o lásce. Skutečná láska však není lidskému srdci přirozená. Boží láska je darem Ducha (Ř 5,5). Taková láska k sobě poutá manžela a manželku v trvalém svazku. Oddaností naplněná láska je nezbytná i pro vztah rodič – dítě, protože buduje již od malička vědomí důvěry. Obětavá láska vytváří pouto mezi věřícími v těle Kristově. Píseň písní je i jakousi výzvou, aby se v našem partnerském vztahu stala aktivní silou právě Boží láska.

Aplikace

Jaké Boží ujištění se v Bibli nachází pro ty, kteří budou žít v těžkých dobách konce času?

POZNÁNÍ NAPLNĚNÉ LÁSKOU

²Jestliže si někdo myslí, že něco už plně poznal, ten ještě nepoznal tak, jak je třeba. ³Kdo však miluje Boha, je od něho poznán. (1K 8,2,3)

Osobní studium

Při pozorném čtení můžeme v Písni písní zaslechnout téma „návratu do ráje“. A přestože zamilovaní z Písně písní nejsou prvním mužem a první ženou, slova písne nás v myslí přenášejí do dokonalé zahrady Eden. Boží plán, aby se muž a žena stali „jedním tělem“ (Gn 2,24.25), je vyjádřen prostřednictvím jemných a citlivých metafor a symbolů.

Uvažuj o textech Pís 4,7–5,1. Jak tyto verše vyjadřují vzájemnou oddanost v intimním životě manželské dvojice? V čem jsou jim podobné Pavlovy rady a výzvy v 1K 7,3–5?

Šalomoun zve Šulamítku: „Se mnou z Libanónu, nevěsto má, se mnou z Libanónu půjdeš.“ (Pís 4,8) Později zve ona jeho: „...ať přijde do své zahrady můj milý a jí výtečné ovoce její“ (Pís 4,16). Šalomoun její pozvání přijímá: „Do zahrady své jsem přišel, sestro má, nevěsto, sbíral jsem svou myrhu a svůj balzám, z plástve jsem jedl svůj med, pil víno své a mléko.“ (Pís 5,1) Písmo naznačuje, že v intimních vztazích nesmí být žádné donucování, násilí ani manipulace. Do opravdového milujícího vztahu vstupují oba svobodně a naplnění láskou. „Moje zahrada“ je „jeho zahradou“.

Obě jména, „Šalomoun“ i „Šulamítka“, jsou odvozena od hebrejského slova *šalom*, které znamená „klid“ nebo „úplnost“. Oba si

vyjadřují vzájemný obdiv (Pís 4,1–5; 5,10–16). Vyváženost v jejich vztahu je vyjádřena i v básnickém stylu navzájem propojených veršů a myšlenek. Smluvní vyjádření „Můj milý je můj a já jsem jeho“ (Pís 2,16) je ozvěnou Adamova vyjádření v ráji: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla!“ (Gn 2,23)

Uvažuj o následujících dvou skupinách veršů. Manželský svazek můžeme charakterizovat i slovem „poznání“. Jak nám tento koncept pomáhá lépe pochopit náš vztah s Bohem?

Gn 4,1.25; 1S 1,19; L 1,34 (ČSP)

J 17,3; 1K 8,3; 13,12; Ga 4,8.9

V Bibli je výraz *poznat* často použit k vyjádření intimního vztahu mezi manželem a manželkou. Toto milující „poznání“ si navzájem nabízejí a přijímají ze svého nejhlubšího a nejskrytějšího nitra. Nejen dvě těla, ale i dvě srdce se stávají „jedním tělem“.

Sloveso *poznat* popisuje i vztah mezi člověkem a Bohem. Když se věřící člověk s citlivostí zamyslí nad jedinečným a něžným *poznáním*, které je v manželství vyjádřením vzájemného společenství, oddanosti a nekoněčné rozkoše, může získat hlubší pochopení nejvznešenějšího a nejsvětějšího tajemství, kterým je vztah mezi Kristem a církví.

Aplikace

Co ti může pomoci, abys prožíval s Bohem hlubší a důvěrnější vztah? Co pro tebe znamená myšlenka, že tě Bůh „poznal“?

LÁSKA VE SPRÁVNÉM ČASE

^{4,16}Probud' se, vánku severní, přijď, vánku jižní, ať voní moje zahrádka, ať její balzámy proudí jak bystřiny, ať přijde do své zahrady můj milý a jí výtečné ovoce její. ^{5,1}Do zahrady své jsem přišel, sestro má, nevěsto, sbíral jsem svou myrhu a svůj balzám, z plástve jsem jedl svůj med, pil víno své a mléko. Jezte, přátelé, a pijte, opájejte se laskáním. (Pís 4,16 a 5,1)

Osobní studium

Přečti si text Pís 4,8–5,1. Verše 4,16 a 5,1 se nacházejí v samotném centru Písně písní, jako by šlo o vyvrcholení manželství mezi Šalomounem a Šulamítkou a o jeho přivedení k dokonalosti.

Uvažuj o následujících verších. Co je jejich hlavní myšlenkou? Na co v nich Šalomoun odkazuje?

Pís 4,12

Pís 4,16; 5,1

Pís 8,8–10

V Písní písní nacházíme některá z přesvědčivých svědectví Písma, že Božím plánem je, aby lidé zůstávali až do uzavření manželství sexuální zdrženliví. Jedním z nejkonkrétnějších je zmínka o dětství Šulamítky, když se jí bratři ptají, zda bude „hradbou“ nebo „dveřmi“ (Pís 8,8,9). Jinými slovy, zda zůstane zdrženlivá až do manželství (hradba), nebo ne (dveře). Jako dospělá žena potvrzuje, že si zachovala svou zdrženlivost, pokud ke svému manželovi přichází čistá: „Já jsem hradba...“ (Pís 8,10) I ženich potvrzuje, že jeho milá je až po svatební noc pannou,

když říká: „Zahrada uzavřená jsi, sestro má, nevěsto, uzavřený val, zapečetěný pramen.“ (Pís 4,12) Šulamítka ze své vlastní zkušenosti radí přítelkyním, aby byly ve věcech lásky a manželství opatrné. Třikrát v Písní písní oslovuje skupinu žen, které nazývá „jeruzalémské dcery“. Radí jim, aby neprobouzelely intenzivní touhu a lásku (Pís 2,7; 3,5; 8,4), dokud nenadejde vhodné období. Má se tím na mysli čas, když se ocitnou v důvěrném a bezpečném vztahu založeném na manželské smlouvě, jako je to u ní.

Snoubenec dvakrát zve svou nastávající nevěstu, aby „šla s ním“ (Pís 2,10; 4,8). Před svatbou jeho pozvání nemohla přijmout, ale nyní je to ona, která svého milého zve do své zahrady (Pís 4,16), a on radostně toto pozvání přijímá (Pís 5,1). Nepřítahuje ho jen její krása. Šulamítka „odjala jeho srdce“ (4,9; ČSP) a on je opojen její láskou a něžnostmi (4,10). Šalomoun je naplněn radostí, že patří právě jemu a nikomu jinému na celém světě: „Zahrada uzavřená jsi, sestro má, nevěsto, uzavřený val, zapečetěný pramen.“ (Pís 4,12) Ve společenství a ve svazku lásky se svou dokonalou ženou se ženich cítí, jako by vstupoval do zaslíbené země: „Ze rtů ti kane strdí, má nevěsto, pod tvým jazykem je med a mléko, a vůně tvých šatů je jak vůně Libanónu.“ (Pís 4,11)

Aplikace

„Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očisťuje nás od každé nepravosti.“ (1J 1,9) Uvažuj o tomto verši v kontextu dobré zprávy pro ty, kteří litují svých špatných rozhodnutí v oblasti sexuality a jejich projevů.

OCHRANA STVOŘITELOVA DARU

²⁴Ti, kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony. ²⁵Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit. (Ga 5,24.25)

Osobní studium

Když Bůh stvořil člověka jako muže a ženu, sledoval svůj osobitý záměr (Gn 1,26–28). A přestože oba, muž i žena, byli stvořeni k Božímu obrazu, jejich vzájemné společenství v manželském svazku, díky němuž se stávají „jedním tělem“, mimořádným způsobem odráží jednotu uvnitř Trojice. Jednota muže a ženy s sebou přináší i plození nového života. Jde o původní a autentické vyjádření Božího obrazu.

Uvažuj o následujících verších. Jaký postoj zaujímá Písmo ve vztahu k sexuálním praktikám, které nejsou v souladu s původním Božím plánem?

Lv 20,7–21

Ř 1,24–27

1K 6,9–20

Písmo vyjadřuje nesouhlas se vším, co mění nebo ničí v člověku Boží obraz. Tím, že Bůh postavil některé sexuální praktiky mimo povolené hranice, vedl svůj lid k správnému záměru se sexualitou. Když se lidská zkušenost dostane do sporu s Božími zásadami, člověk je usvědčen z hříchu.

Přečti si následující texty. Uvažuj, jaké rady dostávají křesťané v souvislosti s sexualitou. Jak by k ní měli přistupovat? Jak by měli přistupovat v tomto hříšném světě k druhým lidem?

Aplikace

Jak bychom se měli jako církev postavit například vůči homosexuálům? Jak může jejich postoj k vlastní sexualitě ovlivnit naši reakci? Na co bychom si měli dát pozor ve vztahu k lidem, kteří jsou „jiní“?

Ř 8,1–14;

1K 6,15–20

2K 10,5

Ga 5,24.25

Ko 3,3–10

1Te 5,23.24

Křesťané očekávají, že při Kristově návratu se definitivně osvobodí zpod vlivu hříchu. Díky jeho smrti na kříži zemřeli hříchu – a díky jeho vzkříšení jsou v Kristu živi. Prostřednictvím vytrvalých modliteb, bdělosti a mocí Ducha vnímají svou hříšnou přirozenost jako ukřižovanou a celou svou myslí touží poslouchat Krista. Uznávají, že Bůh je vlastníkem jejich těla a sexuality, a využívají je v souladu s Božím plánem.

Bůh odpouští těm, kteří svého hříchu litují a činí pokání (1J 1,9). Evangelium umožňuje také lidem, kteří se v minulosti dopustili hříšného sexuálního jednání, aby byli součástí společenství věřících. Jelikož hřích výrazně ovlivnil vnímání sexuality, někteří možná nebudou schopni naplno prožít obnovu v této oblasti lidské zkušenosti. Někteří se například raději rozhodnou pro život v celibátu, než aby se zapletli do praktik, které Boží slovo zakazuje.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Manželství získalo Kristovo požehnání a měli bychom ho vnímat jako svatou instituci. Právě náboženství by nemělo odporovat Božím plánům. Bůh ustanovil, aby se muž a žena spojili do svatého svazku, jehož prostřednictvím budou vytvářet rodiny. Rodiny korunované úctou a respektem pak budou symbolizovat nebeskou rodinu. Na začátku své veřejné služby Ježíš zcela jasně uznal instituci manželství, která byla ustanovena již v ráji. Účastí na svatební hostině ukázal svůj postoj k manželskému svazku. Když do manželství vstupujeme s láskou, s čistotou, s pravdou a se spravedlností, stává se z něj jedno z největších požehnání lidské rodiny.“ (DG 180.181)

Jak ukazuje Píseň písní, sexuální láska může být v manželství nádherným darem a požehnaním. Dlouhotrvající vztah však nemůže být postaven výhradně na vnější kráse a tělesné rozkoši. Naše těla postupně stárnou a slábnou. Žádná dieta, žádné cvičení ani plastické operace nás neudrží věčně mladými. Manželství Šalomouna a Šulamítky je celoživotním, oddaným vztahem. Třikrát potvrzují, že patří jeden druhému (Pís 2,16; 6,3 a 7,11). V prvním případě jde o vyznání, že si navzájem patří (viz také Ef 5,21.33). V druhém případě Šulamítka mění pořadí, aby vyjádřila svou pokoru (viz také Ef 5,22.23). A ve třetím případě zaznává Šalomounova touha po jeho milované (viz také Ef 5,24–32). Takovou lásku nemůže nic uhasit (Pís 8,7), je jako pečeť, kterou nelze porušit (Pís 8,6).

Otázky k rozhovoru

1. Porovnejte Šalomounův popis jeho dokonalé manželky (Pís 4,1–5; 6,8 a 7,1–9) s Adamovým vyjádřením, když poprvé uviděl Evu (Gn 2,23). Jaký postoj by měli mít muži ke svým manželkám? (Ef 5,28.29)
2. Hlavně v minulosti mnozí vnímali Píseň písní jako alegorický (obrazný) vztah, který existuje mezi Bohem a jeho lidem, mezi Ježíšem a jeho církví. Je třeba si dát pozor, aby chom to nepřehnali a nevnímali vše jen jako obrazy. Přesto, které aspekty vztahu mezi dvěma lidmi můžeme porovnat s naším vztahem k Bohu? Čti Iz 54,4.5; Jr 3,14 a 2K 11,2.
3. Přečti si Př 31,26; Pís 5,16 a Př 25,11. Jak důležitá jsou naše slova, která mají moc povzbuzovat nebo ponižovat naše partnery a posilovat nebo oslabovat naše manželství? Uvažujte v této souvislosti o následujících textech: Jk 1,26 a 3,5–11.

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: